

Tordis Kragesteen

Passaði børn og gjørdi hár í Afrika

— Eftir 21 árum aftur í Føroyum, har nýggjar og spennandi ætlanir liggja fyrri framman

Í 1966 fór Tordis Kragesteen til Danmarkar sum útlærd háfríðkanarkvinna. Í 1970 fór hon við manni og børnum til Afrika, har hon umframt at passa børn, eisini fekk brúk fyrri starvi sínum sum «friserdama».

Aftaná 10 ár í Afrika gekk leiðin aftur til Danmarkar. Og nú, aftaná 21 ár í útleigd, er havnargentan aftur í Føroyum, mettað av útlöngslí, í hvussu so er fyribils.

Tordis Kragesteen greiður ffa, at hon sum blaðung fór í læru í 1966 hjá Elly Ihlen í Havn, ið hevði virksemi sitt í Niels Finsensgøtu, har Sam Olsen hevði handil fyrri nokrum árum síðani. Elly Ihlen hevði tá 3 fólk í starvi.

Útlöngsulín var so stórur, at Tordis Kragesteen, júst sum hon hevði fingið sveinabrævið, avgjörði at royna seg í Danmark. Tað var umráðandi hjá henni at koma millum onnur fólk og annan kultur. Tað hevur altíð hugtakið Tordis at arbeiða við øðrum fólk.

Tá havnargentan kom til Danmarkar, kom hon beinanvegin í starv í ein-

ari stórari fyrirøktu í Árhús. Ikki færri enn 18 fólk vóru í starvi har. Hetta var nakað heilt annað enn tað hon var von við heimanífrá — og tað hugtók hana stórliga.

Men í tí fremmandu vóru eisini avbjóðingar. Í 1967 flutti hon til Skive, har hon í íbúð síni læt upp egna háfríðkanarstovu, har tað heldur ikki var trott á viðskiftafólki.

Heilt fram til 1970 starvaðist Tordis Kragesteen í egnari fyrirøktu, men so skuldi eisini henda nakað aftur. Ein stór avbjóðing lá fyrri framman — Afrika.

Hon hugsaði, at tá hon hevði megnað at verið í Danmark so leingi, við teimum trupulleikum eini ungari gentu kundi verða fyrri, kundu hon eisini klára eitt skifti av livi sínum í Afrika. Men har var tó ongin Trina Hougaard, ættað av Tveroyri, at fáa troyst frá. Hjá henni kundi føroyingar altíð fáa góða vegleiðing. Sum føroyingur kendi ein seg altíð væl inni hjá Trinu. Hesa barlast mátti hon so vera fyrri uttan í Afrika.

Tordis Kragesteen hevði heldur ikki í hugan-

um, at tað skuldu ganga heili 10 ár, til hon aftur hevði fast undir fótum í Danmark. Men í hesum afrikanska umhvørvi stóðaðist hon sera væl.

— Mær dámdi sera væl tað afrikanska fólkið, men eg haldi, at kvinnurnar vóru meira arbeissamar enn menninir. Kvinnurnar har fingið ótrúliga nógv frá hondini, men hetta hevur eisini nakað við teirra kultur at gera.

Sjálv skuldi Tordis eisini hava nakað at triva í. Ta fyrstu tíðina passaði hon børn á einum barnagarði. Og hóast hetta var Afrika, vóru tað ikki nógv afrikansk børn í hesum barnagarði, sum als ikki heldur kundi sammetast við tað barnagarðsumhvørvi vit kenna her heima.

Kostnaðurin fyrri at hava børnini í hesum afrikanska barnagarðinum var 10 krónur um mánaðin, og tað var tað langt frá allar afrikanskar familjur, sum høvdu ráð til. Tí vóru tað eisini flest børn hjá fólki, sum starvaðust innan DANIDA-felagsskapin, ið vóru har.

Ein stóran høsnaðar

hevði Tordis eisini. Hetta var tó mest fyrri altíð at hava frísk egg. — Tá afrikannar fara á útferð, hava teir ofta livandi høsnaðarar við; tá so svongdin kemur á teir, er ein nýslaktaður høsnaðarungi góður. Júst, sanniliga vóru afrikannar millum hennara trúgvu viðskiftafólk.

Kortini vildi havnargentan eisini sleppa at royna seg sum háfríðkanarkvinna í Afrika. Hetta nýggja arbeiðsplassið var í íbúð hennara, og viðskiftafólkið vóru indarar, mulattar og hvít fólk av báðum kynum. Hetta var so einasta háfríðkanarstova í einum øki, sum kundi sammetast við Frakland, plagar Tordis Kragesteen flennandi at taka til.

Í Afrika dámdi havnargentuni sera væl. — Eg meti meg sjálva at vera eitt «náttúrfólk» — lík teimum svørtu í nógvir mátar. Men eftir 10 árum vóru vit noydd at venda aftur til Danmarkar. Um ikki, so var alternativt at børnini vóru send á kostskúla, og tað vildi eg ikki. — Tey vóru tá komin so mikið til aldurs, at viðari

skúlagongd var neyðug, og henda møguleika høvdu vit ikki í Afrika. Framtíðin hjá børnunum var avgerandi fyrri at livið í Afrika mátti fáa ein enda.

Heimafurkomin til Danmarkar varð í stundini farið undir at leita eftir hóskaði holum til eina háfríðkanarstovu í Skive. Stutt eftir kundi Tordis byrja fyrri seg sjálva, afturat sær hevði hon ein svein. Men skjótt vaks virksemi hennara og brúk varð fyrri fleiri starvsfólki — samanlagt 5, ið eisini vóru við ta flutt varð í eina handilsmiðstöð í Nørregade, undir navninum «Salon INN».

Í hesum nýggja umhvørvinum stóðaðist Tordis Kragesteen sera væl, og tó lá heimlöngsulín og lúrdi. Av somu orsök avgjörði hon at koma til Føroyar at starvast eitt

skifti, meðan ein av starvsfólgi hennara hevði eyguni við, at «salongin» gekk sum hon skuldi.

Men hesin stutti túrun heim til Føroya var nokk til, at avgerðin um at selja fyrirøkuna í Danmark varð tikin. Hon vildi nú royna aftur at liva millum føroyingar í livsstarvi sínum sum háfríðkanarkvinna.

Í september mánaða í ár vendi Tordis Kragesteen heim aftur, mettað av tíðini í Danmark og Afrika. Hon hevur nú sokið til sín av royndum bæði í livsins skúla, men so sanniliga eisini innan livsstarv sitt sum háfríðkanarkvinna.

Hvat skal nú henda? — Eg havi lovað at hildið ætlanir minar loyniligar nakað enn, men man tað kortini ikki fara at verða nakað innan háfríðkanar?

Wrangler, Thomas Dam, Ítróttardeildin, Gunder Harratoy, La Femme, Joto, Mótaskálin, Vogue og Salong Tóta eru við í móta- og háframsýningini.

Tað stuttligasta við hesari móta- og háframsýningini er, at ítróttafólk syna fram móta. Nevast kann, at 1. deildarleikarar hjá Neistanum fara á pallin sunnukvöldið klokkan 18.00.

Frásøgumaður er 1. deildarleikarin Regin Hansen. Regin er ikki ókendur á palli, so alt talar fyrri eini góðari móta- og háframsýning.

Onkur spyr møguliga, hví júst eitt hondbóltsfelag tekur stig at skipa fyrri stórari mótasýning.

Hetta er ein møguleiki

at fáa nokur oyru í felagskassan. Tað kostar nógv at hava eitt stórt ítróttafelag gangandi, og peningurin, sum kemur inn sunnudagin við bingo og mótasýning, fer til hallarleiguna, felagið skal gjalda í Gundadalshöllini og hollini á Hálsti.

Framhald av síðu 3

arunum á stovnandi aðalfundi 19. mai og afturvald á eykaaðalfundi fyrst í oktober. Klæmint Olsen sigur, at teir limirnir, hann hevur frætt frá, taka undir við nevndini.

— Essa Arge segði eisini í útvarpinum, at steðgaði byggingin heilt upp, so fór tað at kosta pengar. Tað sigur seg sjálv, at tað kostar. Vit í nevndini eru annars nokko sannførd um, at teir sum umsita byggingina, hava mist tamarhaldið á steðuni. Teir kunnu onga trygd veita fyrri, at tøluni halda, og tí kann tað vera, at íbúðirnar longu nú er væl dýrari, enn sagt.

Má byggja seg fyrri býráðnum

— Tað vit nú fara at gera er fyrst og fremst at krevja, at Poul Michelsen ikki steðgar útgjaldingum, sum hevur við sær, at byggingin steðgar upp. Pengarnir eru okkara, og teir hava vit gildið fyrri langari tíð síðan. Býráðsformaðurin kann heldur ikki sleppa at steðga liðugtgerðini av lön 3. Býráðið má bera ábyrgdina, um arbeiðið steðgar. Uttan mun til um býráðsformaðurin bre seg soleiðis at sum fyrisitingarleiðari ella politikari, so má hann byggja seg fyrri býráðnum, og nú noyðist býráðið at seta hann upp á plass, sigur Klæmint Olsen.

Eigarafelagið noyðist nú at fara í beinleiðis samráðingar um yvirtøkuna. Vit mugu seta upp

tøluni fyrri, hvussu nógvir pengar eru brúktir, og hvat teir eru farnir til, og til yvirtøkudagin mugu vit eisini hava gjørt upp, hvat i restar at gera á Berjabrekku.

— At vit skulu hava saboterað byggingina? Í veruleikanum hava vit einki orð at siga, sigur Klæmint Olsen, formaður í eigarafelagnum «Berjabrekka».

randi

